

Łódź 2005

REKTORZY PAŃSTWOWYCH WYŻSZYCH UCZELNI w Łodzi

1945–2005

Łódzkie
Towarzystwo
Naukowe

JAN KRYSIŃSKI

Ur. w 1935 r.

Rektor PŁ 1990–1996 i 2002–2005

Urodził się w 1935 r. w Warszawie. W roku 1952 otrzymał świadectwo maturalne w III Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Łodzi, a w roku 1957 na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej dyplom magistra inżyniera w specjalności Maszyny i Urządzenia Energetyczne. Od 1956 r. pracuje w Politechnice Łódzkiej, najpierw w Katedrze Ciepłych Maszyn Przepływowych, a od 1970 r. w Instytucie Maszyn Przepływowych. Na Wydziale Mechanicznym PŁ doktoryzował się w 1965 r. (promotorem pracy był prof. W. Gundlach) i habilitował w roku 1974. Tytuł profesora otrzymał w roku 1980, a stanowisko profesora zwyczajnego w roku 1992. Profesor Jan Krysiński jest doktorem *honoris causa* trzech uczelni zagranicznych: Uniwersytetu Strathclyde w Glasgow (1992), Państwowego Uniwersytetu Technicznego w Petersburgu (2004), Uniwersytetu Jean Moulin Lyon 3 (2004).

W latach 1960–1965 J. Krysiński kierował zespołem konstruktorów realizujących pierwszą polską turbinę gazową małej mocy do napędu pompy pożarniczej, której seryjną produkcję podjęła Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego w Rzeszowie. Zebrane wówczas doświadczenie członkowie zespołu opisali w książce *Silniki turbospalinowe małej mocy* (1963). Była to pierwsza polska książka z tej dziedziny. W roku 1965 rozpoczął prace badawcze nad łożyskami gazowymi i mikroturbinami, stwarzając w Instytucie Maszyn Przepływowych bardzo silny ośrodek naukowy zajmujący się tymi problemami. Ukoronowaniem prac w dziedzinie łożysk gazowych i mikroturbin była monografia *Łożyskowanie gazowe i napędy mikroturbinowe* (1980), autorstwa Z. Kazimierskiego i J. Krysińskiego.

W roku 1978 J. Krysiński pracował w Laboratorium Eksperymentalnej Mechaniki Płynów Uniwersytetu Paryż VI, im. Piotra i Marii Curie, zajmując się zagadnieniami przepływu gazu w filmie łożyskowym i prowadząc wykłady z tych zagadnień. Był wówczas zaproszony przez Wolny Uniwersytet w Brukseli w celu wygłoszenia cyklu wykładów na temat łożyskowania gazowego. W okresie 1981–1986 przebywał na Uniwersytecie Technicznym w Oranie (Algeria), gdzie prowadził Studium Podyplomowe Maszyn Ciepłych. W tym czasie wygłosił cykle wykładów i uczestniczył w konferencjach naukowych w takich uczelniach, jak: Wolny Uniwersytet w Brukseli, Uniwersytet Laval w Quebecu, Politechnika w Montrealu.

Profesor Krysiński w latach 1987–1990 był dziekanem Wydziału Mechanicznego PŁ, a w okresie 1990–1996, przez dwie kadencje, rektorem Politechniki Łódzkiej. W 2002 r. został ponownie wybrany na stanowisko rektora Politechniki Łódzkiej na kadencję 2002–2005.

W latach 1997–2000 był członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, w której pełnił funkcję przewodniczącego Sekcji Uczelni Technicznych. Jest dyrektorem Instytutu Maszyn Przepływowych od 1991 r., przewodniczącym Rady Programowej Centrum Kształcenia Międzynarodowego PŁ, gdzie prowadzone są studia w językach angielskim i francuskim. Pełni też funkcję przewodniczącego Rady Konsultacyjnej przy Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi. Jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego i Rady Oddziału PAN w Łodzi. Jest przewodniczącym rad naukowych Instytutu Techniki Ciepłej w Łodzi oraz Ośrodka Badawczo-Rozwojowego CENARO w Łodzi. W latach 1992–1996 ze strony polskiej był koordynatorem Konferencji Okrągłego Stołu UNESCO na tematy energetyczne.

Jako dziekan Wydziału Mechanicznego PŁ J. Krysiński w istotny sposób przyczynił się do jego rozwoju, przeprowadzając w czasie trzech lat kadencji (1987–1990) cztery przewody o nadanie tytułu profesora oraz – po prawie 10-letniej przerwie – 11 przewodów habilitacyjnych. W skład Rady Wy-

działu wchodziło wtedy 11 docentów bez habilitacji. W 1990 r., na mocy nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, opuścili oni Radę Wydziału, w której jednak już zasiadali nowi profesorowie tytułarni i młodzi doktorzy habilitowani. Uratowało to Wydział Mechaniczny przed utratą praw doktoryzowania i habilitowania. Następstwem uruchomienia procesu habilitacji był lawinowy wzrost ich liczby i obecnie Wydział Mechaniczny należy do najsilniejszych naukowo, posiadając I kategorię w klasyfikacji KBN.

Na podkreślenie zasługują osiągnięcia Profesora jako rektora Politechniki Łódzkiej w czasie dwóch kadencji (1990–1996). Kiedy obejmował stanowisko rektora uczelnia liczyła 6280 studentów i aż 3980 zatrudnionych. Wyzwaniem chwili było więc zwiększenie liczby studentów i zmniejszenie zatrudnienia, a ogólnie mówiąc, przeobrażenie Uczelni w celu dostosowania jej do nowych warunków zaistniałych po zmianie systemu politycznego i ekonomicznego w Polsce. Grono rektorskie J. Krysińskiego (profesorowie: B. Bolanowski, J. Turowski oraz w pierwszej kadencji R. Zarzycki i w drugiej J. Mayer) podjęło wtedy działania, których rezultaty wyraziły się przez:

- powołanie trzech nowych Wydziałów (w Łodzi – Organizacji i Zarządzania w 1991 r. oraz Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska w roku 1992 i w Filii w Bielsku-Białej w 1994 r. Wydziału Inżynierii Włókienniczej i Ochrony Środowiska) oraz w roku 1993 utworzenie studiów specjalnych „Université de la Mode”, z zakresu menedżmentu mody, powstałych na Wydziale Włókienniczym przy pomocy Uniwersytetu Lyon 2 i przy współpracy z uczelniami Łodzi;

- utworzenie w 1993 r. Centrum Kształcenia Międzynarodowego – International Faculty of Engineering (IFE), które prowadzi studia wyłącznie w języku angielskim (cztery specjalności) i francuskim (jedna specjalność); w 1996 r. studiowało w IFE około 200 studentów, w 2001– ponad 500, w tym studenci zagraniczni z Francji, Danii, Hiszpanii i Szkocji; specjalność w języku francuskim została utworzona w 1997 r., z inicjatywy oraz przy osobistym zaangażowaniu Profesora i przy szerokiej, trwającej do dzisiaj, współpracy wyższych szkół regionu Rodan–Alpy; studia w językach obcych są oknem na świat Politechniki Łódzkiej, umożliwiają polskim studentom pobyt na uczelniach zagranicznych i przyjmowanie przez PŁ studentów zagranicznych;

- powołanie w 1992 r. Centrum Komputerowego, które m.in. zbudowało podstawę uczelnianej sieci komputerowej i koordynowało budowę sieci m. Łodzi i sieci łódzkich bibliotek oraz powołanie w 1996 r. Centrum Diagnostyki i Terapii Laserowej, które powstało na podstawie przeszło 25-letniej współpracy Instytutu Fizyki PŁ i klinik Akademii Medycznej w Łodzi; Centrum dysponuje nowoczesnym budynkiem stanowiącym przychodnię

i mały szpital; J. Krysiński bardzo aktywnie zaangażował się w zdobywanie środków finansowych na budowę Centrum i usilnie popierał działania jego założyciela, dr. L. Wolfa;

– zakupienie w latach 1990–1996 sześciu nowych budynków i 2 ha terenu przylegającego bezpośrednio do terenu uczelni, w tym od gminy Łódź budynku przejętego w 1993 r. do użytkowania przez International Faculty of Engineering i od Zakładów Lodex, poprzez wykupienie ich długów, budynków dla Centrum Ochrony Środowiska (po przeprowadzeniu remontu eksploatowany od 1993 r.) oraz Centrum Diagnostyki i Terapii Laserowej (po remoncie i adaptacji eksploatowany od 1996 r.), budynków dla Wydziału Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska oraz Dziekanatu Wydziału Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej, a także budynku o powierzchni 12 000 m² dla kilku wydziałów; rozpoczęto też pertraktacje w celu zakupu budynku dla Biblioteki Głównej; tak znaczące powiększenie zasobów lokalowych umożliwiło, przy dużym wzroście liczby studentów (w 1990 r. około 6000, w 1996 r. około 15 000), dalszy rozwój uczelni, zintegrowanej terytorialnie i położonej w centrum miasta;

– realizację nowych inwestycji, takich jak zakończenie budynków Instytutu Techniki Radiacyjnej i Instytutu Maszyn Przepływowych, a także zakończenie w stanie surowym, zamkniętym, gmachu Wydziału Mechanicznego, o który rektor J. Krysiński szczególnie zabiegał ze względu na trudną sytuację lokalową tego Wydziału;

– likwidację nieefektywnych w warunkach wolnego rynku towarów i usług takich jednostek, jak: Zakład Poligrafii, Zakład Remontowo-Budowlany, Pralnia Osiedla Studenckiego; przyniosło to wymierne oszczędności dla Uczelni, choć działania te napotykały na bardzo duże opory;

– zmniejszenie w okresie 1990–1992 zatrudnienia o około 400 osób (przy czym nie dotyczyło to nauczycieli akademickich), co przyniosło wtedy oszczędności około 5 mln zł, a więc koszt rocznego ogrzewania Uczelni.

Bardzo istotnym osiągnięciem ekipy rektora J. Krysińskiego było wprowadzenie w Politechnice Łódzkiej w czerwcu 1995 r. nowego, zdecentralizowanego systemu zarządzania i finansów, który zastąpił poprzedni, scentralizowany, w którym budżet uczelni stanowił jeden wielki „worek”, a kompetencje i odpowiedzialność dziekanów i kierowników jednostek były bardzo ograniczone. Politechnika Łódzka jest jedyną uczelnią w Łodzi, która ma zdecentralizowany system zarządzania i finansów. System ten zdał egzamin, co wyraziło się pozytywnymi, mimo ograniczeń finansowania przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, wynikami finansowymi uczelni, a także pobudzeniem aktywności wydziałów i zwiększeniem poczucia odpowiedzialności kierowników jednostek Uczelni.

Rektor Krysiński wprowadził w 1992 r. nowatorską imprezę kulturalną dla pracowników i studentów technicznej uczelni, a mianowicie: koncerty pt. „Muzyka na Politechnice”, które do dziś cieszą się wielkim powodzeniem nie tylko na Politechnice, ale także wśród osób z innych uczelni Łodzi, przyczyniając się do integracji łódzkiego środowiska naukowego. Koncerty te, które w 2002 r. obchodziły rocznicę 10-lecia, przyczyniły się do bardzo miłej i owocnej współpracy Politechniki z Akademią Muzyczną w Łodzi.

Po zakończeniu dwóch kadencji J. Krysiński podjął się pełnienia funkcji pełnomocnika rektora PŁ ds. współpracy z Francją i bardzo szeroko tę współpracę rozwinął, zwłaszcza w zakresie wymiany studenckiej, co zawsze jest przedmiotem jego szczególnych starań.

Po sześcioletniej przerwie, Profesor Jan Krysiński został wybrany rektorem PŁ na kadencję 2002–2005. W okresie tym wprowadzono wiele zmian doskonalących funkcjonowanie i rozwój uczelni we wszystkich sferach działalności.

W zakresie kształcenia wdrożono nowy regulamin studiów, zreorganizowano dział rekrutacji, wprowadzono nowy system określania obciążeń dydaktycznych i kosztów kształcenia, opracowano system komputerowej obsługi dydaktyki, rozwinięto wymianę studentów z zagranicą do rozmiarów dających Politechnice Łódzkiej I miejsce wśród uczelni technicznych, zawarto umowy z uczelniami francuskimi prowadzące do otrzymywania podwójnych dyplomów przez studentów polskich i francuskich, uzyskano akredytację PKA dla połowy spośród 24 prowadzonych kierunków kształcenia. Dopuszczono do uzyskania przez radio „Żak” licencji na emitowanie 24-godzinnego programu oraz zmieniono statut radia, zwiększając rolę studentów PŁ w kierowaniu radiem i otwierając radio na wszystkie uczelnie Łodzi.

W zakresie nauki utworzono Biuro Programów Międzynarodowych oraz Centrum Transferu Technologii, uzyskano koordynację dwóch centrów zaawansowanych technologii oraz uczestnictwo w czterech innych centrach; cztery jednostki PŁ uzyskały statut centrów doskonałości.

Znaczące były osiągnięcia inwestycyjne. Zakończono budowę największego budynku uczelni o powierzchni użytkowej 12 000 m² oraz nowego gmachu Biblioteki Głównej PŁ. Dobiaża końca budowa pawilonu Studium Języków Obcych. Uzyskano fundusze strukturalne UE na cztery inwestycje na ogólną sumę ponad 35 mln zł, z czego 27 mln pokryje Unia Europejska.

W działaniach porządkujących efektywność pracy określono minimalny okres przebywania nauczyciela akademickiego w uczelni na 24 godziny tygodniowo, a także wprowadzono na podstawie Kodeksu Pracy umowy o nieuprawianiu konkurencji w miejscu pracy. Uregulowano sprawę dodatkowego zatrudnienia poprzez zawarcie umów ze szkołami niepaństwowymi.

Rektor J. Krysiński podjął intensywne działania dla promocji wizerunku Politechniki Łódzkiej w środowisku akademickim w Polsce. Będąc przewodniczącym Komisji KRASP-u ds. kontaktów ze szkolnictwem średnim, przyczynił się do organizacji w Politechnice Łódzkiej posiedzeń Prezydium KRASP, Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, a jako członek zarządu Polskiego Forum Akademicko-Gospodarczego zorganizował w uczelni posiedzenie tego gremium. J. Krysiński w latach 2002–2005 pełnił funkcję przewodniczącego Konferencji Rektorów Państwowych Uczelni Łodzi.

Profesor jest autorem lub współautorem 60 oryginalnych prac, współautorem trzech książek i autorem podręcznika trzykrotnie wydanego za granicą w języku francuskim. Wyksztalił sześciu doktorów. Od roku 1993 prowadzi prace nad zagadnieniami przepływu niestacjonarnego przez stopnie turbinowe osiowe, których rezultaty były przedstawiane m.in. na Europejskiej Konferencji Turbomaszyn w Amsterdamie, Londynie i Florencji. Ostatnie jego zainteresowania naukowe skupiają się wokół doskonalenia obiegów cieplnych w celu podniesienia ich sprawności oraz wykorzystania energii geotermalnej dla produkcji skojarzonej ciepła i energii elektrycznej, zwłaszcza w warunkach miasta Łodzi i województwa łódzkiego.

Profesor Jan Krysiński jest laureatem nagrody naukowej miasta Łodzi (1997). Odznaczony m.in. odznaką „Za zasługi dla miasta Łodzi”, medalem Edukacji Narodowej, francuskimi Palmami Akademickimi, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, medalem papieża Jana Pawła II „Pro Ecclesia et Pontifice”.

Prorektorzy w kadencjach rektorskich Jana Krysińskiego w latach 1990–1996 i 2002–2005: Marek Trombski i Roman Zarzycki (1990–1993), Bolesław Bolanowski i Janusz Turowski (1990–1996), Józef Mayer i Andrzej Włochowicz (1993–1996) oraz Stanisław Bielecki, Edward Jezierski, Stanisław Mitura i Andrzej Napieralski (2002–2005).